

Aan de slag met rijk onderwijs *(onderbouw)*

SPPOH

**SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN**

Inhoud

INLEIDING	2
SPELEN MET LETTERS EN CIJFERS	3
Stempelen en spelen met letters	3
Ordenen en tellen	3
Wie heeft de hoogste?	3
Telefoon!	4
Torentje Buskruit	4
Rekenraadsels	4
Motoriek	4
Verti-blocs	4
KRING (GROTE KRING OF KLEINE KRING)	5
ONTDEKKEN EN ONDERZOEKEN	6
Zand- en watertafel	6
De ontdekhoek	7
Verwonderingsdagboek/vragen	7
Ontdekdozen	7
ONTWIKKELINGSMATERIALEN	9
WERKBLADEN	13
WERKLES	14
TEKENEN	14
MEER LEZEN	15

INLEIDING

Een passend aanbod voor slimme kleuters (met een voorsprong of hoe je het ook wilt noemen) biedt kansen voor henzelf, hun leraren, hun school. Want niet alleen de leerling, maar de hele organisatie profiteert van aandacht voor (cognitief) getalenteerde leerlingen. Signalering is het halve werk, niet perse met lijstjes of een instrument. Een rijke leeromgeving met een stimulerend aanbod kan er voor zorgen dat kinderen de gelegenheid krijgen te ontdekken waar ze blij van worden, waar ze energie van krijgen, waar ze goed in zijn en waarover ze meer willen weten.

Zie deze informatie als de start van een ontdekkingsreis, ook voor leraren (!) met lekker veel voorbeeldmateriaal.

Samengesteld voor SPPOH door Janneke Breedijk
(zonder de pretentie volledig te zijn)

SPELEN MET LETTERS EN CIJFERS

Stempelen en spelen met letters

- Laat het kind zelf (uit het hoofd) woorden leggen. Vindt het kind dit nog moeilijk, dan kan hij/zij woorden naleggen van stempelkaarten of uit een boekje.
- Geef het kind de opdracht: maak zoveel mogelijk woorden die beginnen met de ... (letter).
- Laat het kind zelf woordkaartjes schrijven voor de lettermuur. Het kind kan er ook een tekening van het woord bij maken.
- Laat het kind een lettervoorbeeld maken voor de kralenplank, zodat andere kinderen deze na kunnen maken.
- Laat het kind woordkaarten maken voor de verschillende hoeken, bijv. bouwhoek, speelhoek, schrijfhoek etc. Eventueel kan het kind de woorden nastempelen of natekenen.

Ordenen en tellen

Tel-wel is het rekenmateriaal waarbij kinderen een bepaald aantal stippen op een lieveheerbeest moeten leggen, pinnetjes in een boom moeten steken, een toren van blokken moeten bouwen etc.

- Geef het kind moeilijkere opdrachten bij het materiaal, bijv. tel er telkens 2 bij op (als er het getal 7 staat, wordt het dus 9), of haal er telkens 2 af.
- Laat het kind er bij iedere nieuwe situatie 1 bij doen. Het kind begint met 2 pinnetjes in het lieveheersbeestje, dan 3 pinnetjes in de boom, dan 4 blokken etc.
- Laat het kind telkens dubbel zoveel leggen als er staat. Dus 2 wordt 4, 5 wordt 10 en 6 wordt 12. Let er wel op of er genoeg pinnetjes, blokken etc. zijn.
- Laat de kleuters met de dopjes dobbelsteenbeelden na leggen. Dobbelstenen gaan maar tot 6. Kunnen ze zelf patronen bedenken voor de getallen 7, 8 en 9? (creëren, analyseren).
- Laat de kinderen op een groot vel sommen leggen met de kaartjes. Het antwoord wordt gestempeld. Je kunt de kaartjes hiervoor kopiëren, zo kunnen ze gemakkelijk worden opgeplakt (gecijferdheid).
- De kleuter wandelt met de getallenkaartjes door de klas en zoekt naar een patroon bij dat getal. Bijvoorbeeld: in een eierdoos kunnen 6 eitjes, een bril heeft 2 glazen. Alle vondsten worden netjes neergelegd: foto! (analyseren).
- Bedenk/zoek bij elk getal een woord van evenveel letters (geletterdheid, analyseren)
- Hoeveel dopjes zijn er eigenlijk in de doos. Van alle kleuren evenveel? Laat de kleuters alle dopjes rangschikken (handig tellen) en evt. weergeven in een getekende grafiek (analyseren, evalueren).
- Laat de kleuters zelf een spelletje bedenken met de materialen uit de doos. Geef er een dobbelsteen bij (creëren).

Wie heeft de hoogste?

- Voor twee kleuters: ieder heeft een stapel getalkaartjes. Dat mag voor elk een ander setje zijn; bijv. de een heeft de vingerbeelden, de ander de getallen. De stapels liggen omgekeerd. Beide kleuters draaien het bovenste kaartje om. Wie heeft het hoogste getal? Die krijgt beide kaartjes en legt deze apart. Wie heeft op het laatste de meeste kaartjes? (analyseren, gecijferdheid).

Telefoon!

- Voor een tweetal slimme kleuters: laat een kleuter een telefoonnummer opschrijven/stempelen met de kaartjes. De ene kleuter seint dit met vingerbeelden naar de andere kleuter (leuk om ze dit ook echt op een afstandje van elkaar te laten doen) deze schrijft ze op/stempelt ze. Daarna vergelijken (analyseren, gecijferdheid).
- Telefoon: meer uitdaging? Laat een getal van 3, 4 of 5 cijfers eerst helemaal doorseinen. Daarna mag het pas worden gestempeld/genoteerd. Creatief vervolg: laat de kleuters bedenken van wie deze telefoonnummers kunnen zijn. Roodkapje? De koning? Ze schrijven of tekenen dit erbij (geheugen, creëren).

Torentje Buskruit

- Voor een tweetal: er wordt eerst een torentje gebouwd van 10 blokjes. Om beurten mag je er 1, 2 of 3 wegnemen. Je mag zelf weten hoeveel je er pakt in jouw beurt. Als het je lukt om in jouw beurt het laatste blokje te pakken, heb je gewonnen. Aantal keer herhalen zodat ze tactieken gaan ontwikkelen. Daarna vervolgen met bijv. 12 en 15 blokjes (analyseren, evalueren).

Rekenraadsels

- Voor een tweetal: er liggen 10 dopjes/pionnen. De ene kleuter sluit de ogen. De ander neemt enkele dopjes weg. De eerste kleuter doet de ogen open en raadt/rekent/telt hoeveel er weg zijn. Natuurlijk kun je dit ook doen met andere getallen (analyseren, evalueren).

Motoriek

- Heel fijn voor de motoriek: laat de kleuters elk cijfer maken met klei. Daarna laten controleren a.d.h.v. getalkaartjes: zijn de cijfers goed gevormd? Geen omkeringen? (motoriek, evalueren).

Verti-blocs

- Een extra groot bouwwerk maken door meerdere kaarten te combineren.
- In spiegelbeeld bouwen met of zonder een spiegel.
- Meerdere kaarten combineren in spiegelbeeld.
- Rekenopdrachten geven bij de zwart-wit kaartjes, bijv.
 - "Gebruik precies evenveel rode blokjes als gele en blauwe blokjes samen. Je mag groen gebruiken voor wat je over hebt."
 - "Bouw in elke rij rode blokjes, maar hoe hoger de rij is, hoe minder rode blokjes je mag gebruiken."

KRING (GROTE KRING OF KLEINE KRING)

- Stel kinderen vragen als
 - Bedenk veel ideeën om... Productiviteit (aantal ideeën)
 - Noem veel manieren om...
 - Verzin tenminste... ideeën hoe...

- Vervang Flexibiliteit (variëteit aan ideeën)
 - Combineer/verander
 - Vervorm, vergroot, verklein

- Verzin een nieuwe manier om... Originaliteit (unieke ideeën)
 - Geef je eigen ideeën om...
 - Hoe kun je... verbeteren?
 - Geef een heel andere oplossing voor...
... en vraag door!

Hier herken je vast de denksleutels ...

- N.a.v. prentenboek/verhaal
 - Creatief denken: afloop voorspellen/andere afloop bedenken (vb. “Stel je voor...”)
 - Thema anders zijn/meer kunnen/meer weten (veel voorbeelden op <https://alleswatikmooikanvinden.org/prentenboeken-anders-zijn/>)

- Filosoferen
 - Methodeboek 'Klein maar dapper'
 - Wortels en vleugels
 - Billetjes-bloot-spel

ONTDEKKEN EN ONDERZOEKEN

Zand- en watertafel

- Maak de zand- of watertafel leeg. Doe er eens wat anders in!
 - In de winter: een heleboel ijsblokjes of grote blokken ijs die je buiten hebt laten bevriezen. De kinderen kunnen met de ijsblokjes spelen, bouwen, kijken hoe snel ze smelten, welke het eerst weg is en hoe je de blokjes sneller kunt laten smelten.
 - In de herfst: een bak vol met maïskorrels. Bij de maïskorrels kun je de bestaande zandtafelmaterialen gebruiken, zoals emmers, schepjes, trechters. Stokjes, bladeren, eikels, kastanjes.
 - Maak er eens een broeikastje van.
 - Een knopentafel, een weegtafel, etc.
 - Een zintuigentafel (www.smaaklessen.nl), voeltafel, proeftafel, ruiktafel

Vullingen voor je bak of tafel

papier uit de papierversnipperaar	vogelzaad	kieselstenen en zand (en het prentenboek van Max en de Toverstenen)
herfstmaterialen	8 delen bloem, 1 deel babyolie (zogenaamd 'cloud dough'), houten ijsstokjes, plastic ijshoorntjes en een ijsschep	tuinaarde, bladeren, plastic insecten
fijn zand, kleine metalen voorwerpjes en magneten	fijn zand, schelpjes in allerlei kleuren, gouden munten, een schatkist, een schep en een zeef (en een schatkaart natuurlijk)	fijn zand, flesjes met een dunne hals, een lepel
repen stof met verschillende texturen, veren	water gekleurd met voedselkleurstof	water, afwasmiddel, glycerine en verschillende materialen om bellen mee te blazen (een stokje met een lus van touw, verschillende vormen van ijzerdraad)
scheerschuim	zand, modder, plastic of houten boerderijdieren, een boerderijtje en machines	restmaterialen (rietjes, papier, karton, stof, wol, etc.) en schaatjes
vers gemaaid gras (pas op met allergieën!)	water, aquarium steentjes (van die groene en blauwe), plastic vissen, een lelieblad, plastic kikkers, badeendjes en andere vijverbewoners	tuinaarde, zadjes, bolletjes, tuingereedschap en tuinhandschoenen

- Bedenk bij elk thema hoe je de zand-/watertafel in zou kunnen zetten. Probeer zoveel mogelijk zintuigen te prikkelen, denk aan de geur, hoe het voelt, hoe het eruit ziet.
- Sommige vullingen hebben een redelijk gesloten thema (bijvoorbeeld de dierentuin) wat de kinderen qua spel in een bepaalde richting stuurt. Andere

vullingen zijn vrijer, en vragen meer van de fantasie van kinderen. Observeer waar ze zelf mee komen, stel vragen en stuur bij als dat nodig is.

- Laat de kinderen ook zelf eens de vulling voor de zand-/watertafel samenstellen!

De ontdekhoek

- Doos vol verrassingen
Zoek een leuke, aantrekkelijk uitziende doos. Doe hier wat spullen in waarmee de kinderen op ontdekkingstocht kunnen gaan. Denk aan: magneten, paperclips, wasknijpers, een cd, glasstenen, kralen, een doekje. Doe een leuk lint om de doos heen. Geef één of een paar kinderen de doos tijdens de werkles. Laat ze lekker experimenteren.
- Sleutelen, slopen & ontdekken
Een oude computer of andere apparaten om helemaal uit elkaar te halen. Met materialen om te schroeven en sleutelen en laat ze het zelf maar eens uitzoeken.

Verwonderingsdagboek/vragen

- Laat kinderen een week lang in de klas of thuis bijhouden waarover ze zich verwonderen (stopcontact, regenboog, groeien van planten, hoe een vlieg aan het plafond blijft kleven, etc.). Dit kunnen ze tekenen.
Werk een van die verwonderingen uit met vragen die beantwoord moet worden.

Ontdekdozen

- Tover een paar schoendozen om tot ontdekdozen!
 - Doos 1: **Magneten.**
Beplak de doos en plak er een etiket 'Ontdekdoos magneten' op. Stop materiaal in de doos om te ontdekken: magneten en materiaal wat wel/niet door een magneet aangetrokken wordt, zoals een paperclip, geld, knikker, lego, punaise, kurk, vishengeltjes (een stokje met touwtje en magneet), werkbladen waarop de kinderen kunnen aangeven wat wel en niet door de magneet aangetrokken wordt. De kinderen gaan alleen of met z'n tweeën met de ontdekdoos aan de slag. Stel regelmatig (klassikaal) over de ontdekdoos (zie "De kunst van het vragen stellen")
 - Wat hebben de kinderen ontdekt?
 - Wat wordt wel door de magneet aangetrokken en wat niet? Hoe zou dat komen?
 - Zou een magneet onder water ook dingen aan kunnen trekken? Probeer het uit in de watertafel of met een glazen pot.
 - Kan de magneet over een boek of stuk karton lopen? Gebruik 2 magneten. Vanaf welke afstand? Met welke magneet (sterkte van de magneet)? Laat een auto of ander magnetisch voorwerp over een stukje karton rijden.

- Kun je voorwerpen magnetischer maken? Wrijf er vaak met de magneet overheen, in dezelfde richting!
 - Kun je voorwerpen aantrekken die in een luciferdoosje zitten?
 - Kun je meerdere spijkers, onder elkaar, aan een magneet hangen (hiervoor heb je een sterke magneet nodig)?
- Doos 2: **Water en zeep**
Beplak de doos met leuk papier (en plakfolie) en plak er een etiket 'Ontdekdoos water en zeep' op. In de doos zit: een klein bakje met afwasmiddel/vloeibare zeep, een leeg bakje, een kleine garde, een rietje, een spiegeltje, een klein dienblad. De kinderen vullen het bakje met water en doe hier met het afwasmiddel en de garde zeepsop van maken. Ze doen vervolgens een beetje zeepsop op de spiegel of op het dienblad. Met het rietje blazen ze bellen.
 - Doos 3: **Drijven en zinken**
Maak een doos met materiaal erin wat drijft of zinkt. Zet een emmer bij de doos. Maak er een werkblad bij waarop de kinderen aan kunnen geven welk materiaal drijft en welk materiaal zinkt.

Veel meer ideeën over onderzoeken en ontdekken en de 21^e-eeuwse vaardigheden tref je o.m. op <https://www.digitaalspeciaal.nl/onderzoeksvragen-bij-kleuters/>

ONTWIKKELINGSMATERIALEN

Wanneer een kind werkt met ontwikkelingsmateriaal en dat materiaal beheerst, kun je het in de kast laten zetten en het vervolgens een ander (moeilijker) materiaal/werkje aanbieden. Je kunt ook dynamischer omgaan met datzelfde materiaal en zoeken naar andere/moeilijkere gebruiksmogelijkheden van de materialen.

Bij het gebruik van ontwikkelingsmaterialen in het kader van het ontwikkelend onderwijs – het moeilijker maken van de materialen – zijn er zes handelingsvragen te stellen. Stel die vragen bij de materialen en probeer aan de hand van die vragen te ontdekken wat er nog meer met het materiaal gedaan kan worden.

1. Zijn er moeilijkere handelingen mogelijk?
2. Zijn er toegevoegde handelingen mogelijk?
3. Zijn er aanvullingen van materialen mogelijk?
4. Zijn er geheel andere handelingen met het materiaal mogelijk?
5. Zijn er toepassingshandelingen uit te voeren?
6. Zijn er duo-opdrachten te maken?

Wat zou je bijvoorbeeld nog meer met een gewone legpuzzel kunnen doen?

1. Zijn er moeilijkere handelingen mogelijk?
 - Je kunt de puzzel met de omgekeerde (blanco) zijde naar boven laten leggen.
 - Je kunt de puzzel 'op de kop' (180 graden gedraaid) laten leggen.
 - Je kunt de puzzel zonder voorbeeld laten leggen.
 - Je kunt de hoeken/zijkanten weg laten.
 - Je kunt de stukjes van twee puzzels door elkaar gooien, waarna twee puzzels moeten worden gemaakt.
2. Is het aantal handelingen uit te breiden?
 - Je kunt er een telwerkje van maken door kaartjes toe te voegen met cijfersymbolen
3. Zijn er aanvullingen van materialen mogelijk?
 - Je kunt de afbeelding op de puzzel laten nabouwen met lego/natekenen/na-knippen-en-plakken
4. Kun je het materiaal voor een ander doel gebruiken?
 - Sorteren van de puzzelstukjes op bijv. kleur of vorm.
 - Combineren vb. puzzelstukje van een bepaalde kleur met een voorwerp uit de klas van een bepaalde kleur.
 - Begrippen oefenen (op, onder, in, naast, etc.)
5. Kan de leerling zelf iets ontwerpen met het materiaal als voorbeeld?
 - Kinderen zelf een puzzel laten maken
6. Zijn er mogelijkheden voor samenwerking?
 - Kinderen leggen om en om een puzzelstukje

Wat zou je bijvoorbeeld nog meer met bouw- en constructiemateriaal kunnen doen?

1. Zijn er moeilijkere handelingen mogelijk?

- Bouwen aan de hand van voorbeelden/foto's van bestaande bouwwerken, dieren, etc. (bron kaartjes: <https://nl.pinterest.com/pascalejansen/bouwkaarten/>)
- Zoek samen met het kind foto's van gebouwen en laat het kind zo'n gebouw nabouwen. Je kunt ook enkele foto's van gebouwen in de bouw hoek ophangen, zodat de gebouwen voor alle kinderen ter inspiratie dienen en nagebouwd kunnen worden.
- Geef opdrachten, zoals:
 - bouw een kasteel met 5 torens, 2 poorten en 5 blokken hoog
 - bouw een autogarage waar 7 auto's naast elkaar in passen.
 - bouw een huis voor je gezin (papa, mama, ... kinderen)
 - bouw een speeltoestel met een klimrek en een glijbaan
 - bouw een dierentuin met 10 hokken/weides en een pad voor de voetgangers
 - bouw een boerderij voor koeien, met een weiland
 - bouw jouw ideale school
 - maak een parkeerplaats voor 10 auto's en 2 vrachtwagens

2. Is het aantal handelingen uit te breiden?

- Je kunt de blokken laten wegen, welke blokken zijn lichter dan ... /zwaarder dan ... /even zwaar als ..., eerst voorspellen dan wegen en kijken of het klopt.
- Met een personenweegschaal: wat weeg je zelf? Hoeveel blokken zijn er nodig om aan dat gewicht te komen? Eerst bedenken, dan uitvoeren en kijken of het klopt: had je het goed? Waren er meer/minder nodig? Hoe kun je dat weten?

3. Zijn er aanvullingen van materialen mogelijk?

- Je kunt met extra planken weer andere constructies bedenken dan met alleen blokken.
- Zet spiegels in de bouwhoek. Spiegeltegels tegen de muur en spiegeltegels op de grond waar de kinderen op kunnen bouwen.

4. Kun je het materiaal voor een ander doel gebruiken?

- Tangramvormen downloaden, kinderen kunnen dit nabouwen, vervolgens zelf opdrachten voor anderen kinderen tekenen.
- 'Wat hoort bij welke schaduw?'

5. Kan de leerling zelf iets ontwerpen met het materiaal als voorbeeld?

- Een kind maakt een gebouw (= architect) en maakt daarvan een tekening. Tekening bewaren in insteekhoes of lamineren en ophangen. Andere kinderen kunnen dit nabouwen.

6. Zijn er mogelijkheden voor samenwerking?

- Bij het nabouwen van het ontwerp: de architect maakt nu ook een tekening van hetzelfde gebouw van bovenaf gezien (evt. met hoogtecijfers) en van de zijkant (A4→A3) . De opzichter (met bouwhelm) controleert of alles klopt. Hierna wisselen de kinderen van rol. De bouwtekening wordt geplastificeerd (= 'vastleggen'): het werk wordt serieus genomen.

Wat zou je bijvoorbeeld nog meer met een kralenplank kunnen doen?

Een moeilijk patroon naleggen, maar leren ze daar ook iets van?

VAN PLANK NAAR PAPIER

- Laat de kinderen eerst een patroon leggen op de kralenplank, helemaal naar eigen idee.
- Geef nu papier met daarop alleen maar puntjes, zoals bij de voorbeeldkaarten van een kralenplank.
- De kinderen gaan nu invullen op het papier wat ze hebben gelegd. Geef nog geen aanwijzingen, hoe pakken ze het aan? Gaan ze met een grijs potlood aan de slag of gebruiken ze gelijk kleur? Welke strategie gebruiken ze bij het tekenen? Werken ze van links naar rechts? Tellen ze de lege puntjes?

VAN PAPIER TERUG NAAR PLANK

- Als het tekenen klaar is, bekijk en bespreek je met de kinderen bekijken of het klopt wat ze hebben getekend, zoveel mogelijk de kinderen zelf aan het woord laten.

DE VOLGENDE STAP

- Laat de kleuter een tekening maken op papier. Vervolgens laat je de tekening vertalen naar een kralenplankpatroon. Dat is moeilijk, omdat je niet zomaar alle vormen kunt maken op een kralenplank.
- Een plaatje uit een tijdschrift o.i.d. kan natuurlijk ook ...

SYMMETRIE

- Knip van een symmetrisch voorbeeld de helft af of bedek de helft van het voorbeeld. Geef het kind de opdracht het voorbeeld na te leggen en het ontbrekende gedeelte (met behulp van een spiegel) af te maken.
- Maak een elastiek vast over het midden van de kralenplank. Laat het kind een symmetrisch figuur leggen (het kind mag het figuur zelf bedenken). Of geef het kind de opdracht bijv. 20 te vormen door links en rechts evenveel kralen te leggen (10-10).

TELLEN

- Geef het kind een stippendobbelsteen en een kleurendobbelsteen. Laat het kind gooien en zo groepjes kralen leggen. De kralen die bij één worp horen moeten als groepje tegen elkaar op de kralenplank liggen. Bijv. het kind gooit groen en 6, het kind legt een groepje van 6 groene kralen.

SAMENWERKEN

De kralenplank als gezelschapsspel! Gebruik 2 dobbelstenen: een dobbelsteen met 6 kleuren en een dobbelsteen met cijfers. Elke speler gooit steeds beide dobbelstenen. Gooit een speler bijvoorbeeld de groene kleur en het getal 3, dan mogen er 3 groene kraaltjes van onder af geplaatst worden. Wie als eerste een hele rij met pinnetjes heeft vol gelegd met dezelfde kleur, is winnaar. Je kunt ook door blijven gaan totdat alle rijen met dezelfde kleur

WERKBLADEN

Niet te vaak een werkblad, liever handelend bezig laten zijn...

Vraag de leerling:

- wat hij denkt dat hij moet doen
- in welke volgorde
- wat hij daar voor nodig heeft

.... niet teveel 'voorkauwen'...

- Letters
 - (zonder dat de leerling zelf hoeft te schrijven)
 - in verschillende soorten en uitvoeringen, dat - A - a - a dezelfde klank/uitspraak heeft is soms een raadsel voor kinderen die zichzelf hebben leren lezen...
- Cijfers, cijfertekeningen (zonder dat de leerling zelf hoeft te schrijven)
- Doolhoven, zie <https://krazydad.com/mazes/>
https://krazydad.com/pixidoku/sfiles/kd_pixidoku_farmanimals_b001.pdf
- Happertjes, zie <https://www.leukmetkids.nl/wp-content/uploads/2021/02/Happertje-vouwen-met-ideeen-voor-binnenspelen-en-buitenspelen.pdf>
- Onderzoeksbladen (zoals bij bijv. een leskist Bellen blazen en Licht & Schaduw, Drijven & zinken)

WERKLES

Een bestaande les verrijken, andere vragen stellen ... met de vragenbal, zie <https://denkenkunjeleren.nl/product/vragenbal/> en de kaartjes voor de bal op <https://denkenkunjeleren.nl/product-categorie/downloads/>

Methode vb.

- <https://shop.wolterskluwer.nl/Vooruit-sNPVOORUIT/>
- <https://www.kleuteruniversiteit.nl/winkel/>

Zelfontwikkelde les

Vb. bij thema

- https://www.ontwerpenindeklas.nl/ready-to-go/?_sft_doelgroep=3-7-jaar
- gebruik de denksleutels en/of download de matrix voor kleuters
<https://talentstimuleren.nl/?file=3891&m=1436383894&action=file.download>

TEKENEN

- Lijn- en vormtransformaties (ook een denksleutel ...)

Houdt rekening met het feit dat deze kinderen vaak niet op papier kunnen krijgen wat ze in hun hoofd hebben. Leg dus uit dat het vooral om het creatieve idee gaat, niet zozeer om de uitwerking.

MEER LEZEN

- Je zal maar kleuter mogen zijn! <https://wij-leren.nl/groep-1-en-2-ontwikkeling.php>
- Doelgericht leren <https://www.specialisthoogbegaafdheid.nl/category/doelgericht-leren/>
- Om als schoolteam aan de slag te gaan met ontwerpen én structureel samen te werken met ouders <https://www.samenindeklas.nl/>
- Spelend de wereld ontdekken <https://www.bol.com/nl/nl/p/speel-goed/9200000011415612/> en beeldmateriaal <https://portal.coutinho.nl/rwd2/filmpjes-project-talentenkracht.html>
- Onderzoeken van open rekenproblemen met jonge, slimme rekenaars <https://www.iqverwonder.com/mathcircuitm7.html>
- Denksleutels (Minka Dumont) <https://www.swvpo3006.nl/dit-zijn-denksleutels/>
- Opdrachtenwaaier voor kleuters <https://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/leermateriaal/63-opdrachtenwaaier-kleuters-uitdagen-werkt>
- Voor inspiratie <https://kleuteruniversiteit.nl/> en <https://jufbianca.nl/>
- Kleuters en executieve vaardigheden <https://kleuteruniversiteit.nl/2018/11/inspiratieblog-executieve-functies-en-kleuters-het-wat-hoe-en-waarom/> en [Kleuters laten groeien in executieve functies. Hoe? Zo!](#) en [Executieve functies en zelfsturing bij jonge kinderen](#)
- Over kleuters met een opvallende cognitieve ontwikkeling <https://didactiefonline.nl/artikel/special-hoogbegaafdheid>